

Baggrunden for, at også uddannelseslovene foreslås ændret, er, at disse love også indeholder visse tilskudsbestemmelser.

Forslaget omhandler udenlandske uddannelsessøgende, der hverken efter EU-retten, herunder EØS-aftalen, eller aftaler, som Danmark har indgået, har krav på ligestilling med danske statsborgere. Aftaler, der er indgået af Den Europæiske Union, betragtes også efter forslaget som en del af EU-retten.

Forslaget er møntet på uddannelsessøgende, der kommer til Danmark for at studere, og hvor opholdsgrundlaget er uddannelse, og på uddannelsessøgende, der uddannes på en dansk uddannelsesinstitution, og hvor undervisningen er tilrettelagt som fjernundervisning. Der henvises til redegørelse nr. R 14 om styrket internationalisering af uddannelserne. En institutions udbud af uddannelse til udenlandske studerende, der ikke har krav på ligestilling med danske statsborgere, kan ikke udløse statstilskud til institutionen.

Forslaget vil indebære, at deltagerbetaling som noget nyt skal opkræves af uddannelsessøgende, der optages på almindelige adgangsvilkår i ordinære uddannelser, uanset om de uddannelsessøgende optages enkeltvis eller efter rekvirering på særlige hold. Udbudet af uddannelse til de pågældende uddannelsessøgende kan ikke udløse statstilskud til institutionen, uanset om de har ophold her i landet eller ej, herunder også når de deltager i fjernundervisning.

Betalingsordningen vil dog ikke omfatte de uddannelsessøgende, som 1) er meddelt tidsubegrænset opholdstilladelse eller tidsbegrænset opholdstilladelse med mulighed for varigt ophold i Danmark, eller 2) er udvekslet med danske uddannelsessøgende efter aftale mellem en dansk institution og en institution i udlandet, eller 3) efter EU-retten, herunder EØS-aftalen, særlige konventioner og udvekslingsaftaler m.v. har ret til ligebehandling med danske statsborgere ved optagelse på de pågældende hele eller dele af hele uddannelser. Familiesammenførte udlændinge og udlændinge, der har fået asyl i Danmark, vil således ikke blive omfattet af betalingsordningen.

Det forudsættes, at hver udenlandsk studerende, der kommer til Danmark i henhold til en udvekslingsaftale, modsvares af en dansk studerende, der er rejst til udlandet for en tilsvarende periode.

Med hensyn til åben uddannelse skal uddannelsesinstitutionen i henhold til gældende lov og efter et nærmere fastsat beregningsgrundlag opkræve betaling for deltagelse i undervisningen inklusive prøver og anden bedømmelse. Staten yder dog tilskud til delvis dækning af undervisningsudgifter inklusive prøver

og anden bedømmelse og udgifter til administration, ledelse og bygningsdrift og ved supplerende uddannelsesaktiviteter for individuel deltagelse. Med forslaget bortfalder statstilskuddet til delvis dækning af undervisningsudgifter m.m. for de pågældende udenlandske uddannelsessøgendes individuelle deltagelse. Herved sidestilles institutionens udbud af åben uddannelse til disse uddannelsessøgende med udbud af uddannelse til virksomheder eller lignende, der efter gældende lov sker med indtægtsdækket virksomhed, og hvortil der ikke ydes statstilskud. Ved åben uddannelse gælder som udgangspunkt de samme vilkår for optagelse som på den ordinære uddannelse.

Forslaget indebærer, at optagelse af udenlandske uddannelsessøgende sker på de betingelser, der for den pågældende uddannelse er fastsat om mødepligt, deltagerpligt og omfanget af studie- eller praktikophold i Danmark eller i udlandet.

Ordningen foreslås at træde i kraft fra og med studieåret 2005/06. Samtidig bortfalder kvoteordningen på de korte og mellemlange videregående uddannelser, da den ikke harmonerer med ønsket om øget mobilitet.

Forslaget indebærer blandt andet:

a) Uddannelsesinstitutionerne får frihed til at drive kommercielle uddannelsesaktiviteter på det globale uddannelsesmarked gennem opkrævning af betaling fra visse udenlandske uddannelsessøgende.

b) Danmark kan få del i den betalingsdygtige del af udenlandske uddannelsessøgende.

c) Optagelse af udenlandske uddannelsessøgende omfattet af betalingsordningen indebærer, at de ikke udløser statstilskud, men at optagelsen sker som indtægtsdækket virksomhed. Institutionerne vil med forslaget kunne udbyde deres hovedaktiviteter til de pågældende udenlandske uddannelsessøgende. Da der vil blive tale om konkurrence på det internationale marked, får institutionerne hermed frihed til at fastsætte en betaling, der ligger over de langsigtede gennemsnitsomkostninger. Dette kan udgøre et incitament til at forbedre uddannelsernes kvalitet og dermed tiltrække flere kvalificerede uddannelsessøgende.

Samtidig hermed foreslår regeringen, at højt kvalificerede uddannelsessøgende fra prioriterede lande uden for EU/EØS m.v. får mulighed for tildeling af friplads. Det indebærer, at institutionerne ikke kan opkræve betaling af disse uddannelsessøgende. Desuden foreslås det, at de pågældende uddannelsessøgende modtager et stipendium til delvis dækning af leveomkostningerne mindst svarende til den danske SU. Gennem friplads- og stipendieordningen vil uddannelse